1855. Nº [illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 5 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 3 November.

De Arr.-Regtbank alhier heeft in hare zitting van gisteren den wachter aan den spoorweg te Woerden, door wiens nalatigheid voor eenigen tijd een ongeluk aldaar is geheurd, schuldig verklaard aan verwonding door onvoorzigtigheid en tot eene maand gevangenisstraf en f 8.— boete veroordeeld.

— Sedert de vorige opgave bedraagt het getal der door de Cholera aangetasten 7, hersteld 3 en overleden 1; blijvende er alzoo op heden nog in behandeling 13 personen.

— Het getal opgenomenen in het werkhuis gedurende de afgeloopen week is geweest als volgt:

28 October	75	volwassenen,	34	kinderen,	te zamen	109.
29 »	88	»	39	»	»	127.
30 »	96	»	38	»	»	134.
31 »	100	»	40	»	»	140.
1 November	96	»	43	»	»	139.
2 »	98	»	41	»	»	139.
3 »	96	»	42	»	»	138.

— Van twee plaatsen is in de dagbladen de opzettelijke gedachtenis-viering der Hervorming vermeld, te 's Hage door Ds. Zaalberg, met eene Leerrede over I Tim. II: 5b. *Er is een Middelaar Gods en der menschen, de mensch Christus Jezus*, en te Leeuwarden door Ds. Thoden v. Velsen met eene rede, over Oberlin in zijn werk in het Steinthal (bij Straatsburg), den voorlooper eener nieuwe Hervorming.

[Oberlin overleed in 1826, in 86-jarigen ouderdom. Hij was de geestelijke en maatschappelijke weldoener van die streek, waar hij onvermoeid door schoolonderwijs en prediking een ruwe onwetende en arme bevolking tot Christendom en welvaart bragt en zijn naam nog in zegening blijft. Ook in onze taal bestaat van dien merkwaardigen man een levensberigt.]

— In de algemeene vergadering der Vereeniging ter bevordering van fabriek- en handwerksnijverheid in Nederland, in 1854 gehouden, werd, naar aanleiding van een voorstel, ingediend door de afdeeling 's Gravenhage, de vraag in overweging genomen, welke verbeteringen zouden zijn aan te brengen in de bestaande wetgeving op de octrooijen, vermits die wet niet meer scheen te voldoen aan de eischen des tijds. In die vergadering werd eene commissie benoemd, tot onderzoek in hoeverre de Belgische wet van 24 Mei 1854, op de octrooijen, beter is dan de onze. In de vergadering op den 8sten Aug. ll. is door die commissie verslag uitgebragt, betoogende dat de invoering der Belgische wet behoudens eenige wijzigingen, voor Nederland eene wezenlijke weldaad zijn zoude. De vergadering vereenigde zich toen met dat voorstel en besloot tot het indienen van een adres aan den Koning, waarin, onder overlegging eener vertaling dier Belgische wet, het eerbiedig verzoek zou worden gedaan om die verordening, met de noodzakelijke wijzigingen, in Nederland tot wet te verheffen. — Voorts heeft het Hoofdbestuur, volgens besluit der vergadering, bovengenoemd adres in afschrift aan de Neder. Maatschappij tot bevordering van Nijverheid en aan de Kamers van Koophandel en Fabrieken hier te lande, doen toekomen, met verzoek, om indien daartegen geene overwegende bedenkingen mogten bestaan, ook hunnerzijds dit verzoek gunstig te ondersteunen, opdat door vereenigde pogingen, Nederland weldra eene nieuwe octrooi-wet bekomen, meer overeenkomende met de eischen des tijds. In het adres wordt vooral gewezen op de omstandigheid, dat het octrooi, 't geen volgens onze wet een privilegie is door den Koning gegeven, een regt moet zijn van den uitvinder, dat de Regering verpligt is, dadelijk op aanvraag te verleenen en wel voor den tijd, dien de uitvinder verlangt.

— De Ned. Spoorweg-Maatschappij heeft vrijdom van vervoer langs dien spoorweg toegestaan, voor den terugvoer der goederen van de tentoonstelling te Parijs, naar de plaatsen langs dien weg gelegen.

— Te Delft zal een werkhuis worden opgerigt op denzelfden voet als dat hetwelk te Gouda bestaat. Circulaires tot deelneming zijn dezer dagen aan de ingezetenen rondgezonden.

— Te Hoorn is overleden Mr. C. A. Duker, Regter in de Arr.-Regtbank en lid van den Raad aldaar.

— De gemeenteraad van Enkhuizen heeft besloten tot de afschaffing van den stedelijken accijns op het gemaal, de plaatselijke belasting op de huurwaarde, het straat- en marktgeld, benevens de stedelijke accijnsen op de dranken en andere artikelen van invoer. Het equivalent daarvan zal hoofdzakelijk gevonden worden in een hoofdelijken omslag.

— Aan den Heer Dr. J. C. Hummel, Docent aan het gymnasium te Wageningen is bij ministeriële dispositie den titel verleend van Conrector, en zijn de Heeren D. Vogelenzang en H. A. Bekhorst, ingelijks Leeraren aan gemelde inrigting, eervol uit hunne betrekking ontslagen.

— Men verneemt, dat de Studenten aan de Hoogeschool te Groningen zich bij request hebben gewend tot Z. M. den Koning, ten einde hunnen wensch te kennen te geven, dat de Heer Dr. W. Hecker, Lector aan genoemde Hoogeschool, bij vacature, moge worden benoemd tot Hoogleeraar in de Letterkundige faculteit aldaar.

— Den 1sten dezer is uit Deventer vertrokken naar Nijmegen een detachement van het regement jagers te paard, groot 25 man, onder bevel van den 1sten Luit. Dibbits, met het doel, om aldaar de Officieren gelegenheid te geven, zich in de rijkunst te oefenen.

— Uit Ned. Indie is nu reeds voor de slagtoffers van den watersnood ontvangen f 40,000, voor het grootste gedeelte bijeengebragt door een Europesche bevolking, die nog geene 20,000 zielen bedraagt.

— Van eenige naar de Kaap de Goede Hoop vertrokken Onderwijzers, is berigt ontvangen, dat vrij gunstig is omtrent den toestand aldaar. De Onderwijzer Zoer uit de gemeente Dwingelo, en Bergman uit Coeverden, die voor ongeveer 2 à 3 jaren zich derwaarts begeven hebben, hadden de onderwijzers-betrekking aldaar verlaten en waren reeds in het voordeelig bezit van eene uitgebreide kruideniers-affaire; terwijl eerstgenoemde zich in het huwelijk zou begeven. Echter zijn ook aldaar, gelijk overal, ijver en werkzaamheid, gepaard met oppassing, onmisbare vereischten.

's GRAVENHAGE, 3 November.

Z. M. heeft benoemd tot Burgemeester van [illegible]denhove Mr. E. J. Huber.

— Door Z. M. is op verzoek eervol ontslag verleend aan de Heeren W. de Graaf en G. A. van Everdingen, Ontvangers te Maasbees en te Markelo; alsmede aan den Heer W. C. Jonssen, Controleur der directe belastingen te Purmerend.

— Bij Kon. besluit van den 31sten Oct. ll., zijn op pensioen gesteld: R. Verschoor, Luit.-Kolonel, W. J. Del Campo genaamd Camp, Majoor en E. E. Ernst, Kapitein bij het 3de reg. vesting-artillerie, en benoemd bij het wapen der artillerie: bij den Staf tot Luit.-Kolonel, den Majoor J. P. C. van Overstraten, van dien Staf, Kommandant der Kon. Academie voor de zee- en landmagt; tot Majoor, den Kapitein der 1ste klasse P. H. van der Meulen, van het 1ste reg. vesting-artillerie; bij het reg. veld-artillerie, tot Majoor, den Kapitein der 1ste kl. M. G. van Raden; tot Kapitein van de 3de kl., den 1sten Luitenant M. W. G. de Man; bij het 3de reg. vesting-artillerie, tot Luit.-Kolonel, den Majoor W. H. Doorman, van het 2de reg.; tot Kapitein van de 3de kl., den 1sten Luit. L. F. N. Dreher; bij het corps pontonniers, tot Luit.-Kolonel, den Majoor G. J. Stieltjes, Kommandant van het corps, en op verzoek eervol ontslagen den Onderdirecteur van de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen Majoor A. Gayet, van den Staf der artillerie, en in zijnen rang geplaatst bij het 2de reg. vesting-artillerie.

— Bij Kon. besluit is bepaald dat met wijziging van art. 19 van het besluit van 18 Mei 1818, de bij tien achtereenvolgende halfjarige oproepingen betaalbaar gestelde, doch niet binnen den termijn van de tiende oproeping gereclameerde renten, op de gewone wijze in de bureaux van rentebetaling worden betaald, zoolang de wettelijke verjaringstermijn niet is verstreken.

— Bij de heropening der vergadering van de Staten-Generaal in de volgende week, zullen verscheidene wetten ingediend worden als gevolg van de ingetrokkene wet op het gemaal. Daaronder is ook eene op het binnenlandsch gedistilleerd, waarbij de vroegere Koninklijke besluiten ingetrokken en met belangrijke wijzigingen in de wet, worden opgenomen. Daar de Nederlandsche vocht-weger als basis is vastgesteld, wenscht men zeer, dat de wet ligtelijk ook desselfs gebruik zal vermelden, met eene opgave hoe die moet aangenomen worden, daar dikwijls een verschil 2 pCt. in de weging van de ambtenaren bestaat.

— Bij het Dep. van Binnenl. Zaken is, ter leniging der rampen door den jongsten watersnood veroorzaakt, ingekomen f 50, bij de Regering van 's Gravenhage ingekomen; alsmede f 4.95 ten behoeve van het fonds van de Veeartsenijschool.

— Bij het Dep. van Kolonien zijn berigten ontvangen van Suriname en Curaçao, waaruit blijkt dat van de 18 lijders aan gele koorts, sedert 12 September jl. in het militaire hospitaal op Curaçao behandeld, 2 hersteld en 2

overleden zijn; en dat, van de 12 in behandeling gebleven, 6 schepelingen en 1 militair kunnen geacht worden buiten gevaar te zijn. Later zijn nog 4 militairen daaraan overleden. Overigens laat de gezondheidstoestand weinig te wenschen over. Tot geruststelling van de bevolking en ook als maatregel van voorzorg tegen de cholera, welke steeds op de overkust heerscht en Puerto Cabello op eenen korten afstand genaderd is, was, voor de van dáár komende schepen, door het betrokken koloniale bestuur eene observatie-quarantaine van 10 dagen op Klein Curaçao bevolen.

— Ook hier ter stede heeft zich eene commissie gevormd uit de Remonstrantsche Broederschap, die zich in verbinding heeft gesteld met de hoofdcommissie te Amsterdam, tot het oprigten van een gedenkteeken ter eere van wijlen den Hoogleeraar A. des Amorie van der Hoeven.

— Den 26sten Oct. werd voor Raden Commissarissen uit den Hoogen Raad, de HH. Modderman en Crans, behandeld het verzoek om surséance van betaling, gedaan door de Heeren Hofkes en Zoon, te Almelo. Blijkens de op de Griffie gedeponeerde stukken bedraagt het actief f 1,268,639.09½ en het passief f 1,161,910.76, ten name van 106 crediteuren. Als grootste crediteur, was de Nederl. Handelmaatschappij vertegenwoordigd, door haren Secretaris. Donderdag jl. is die surséance werkelijk verleend.

AMSTERDAM, 2 November.

De Gemeenteraad heeft zich eergisteren avond wederom bezig gehouden met de beraadslaging over de financiële maatregelen ter voorziening in de buitengewone behoeften dezer stad. Bij de vroeger vermelde drie plannen is nog een vierde voorgesteld door den Heer R. J. Schimmelpenninck, strekkende tot het aangaan eener geldleening. De Raad nog niet in de gelegenheid geweest zijnde om dat nieuwe voorstel te onderzoeken, zoo werd op voorstel van den Heer Wiardi Beckman besloten, de verdere behandeling dezer gewigtige aangelegenheid te verdagen, en is dientengevolge door den Voorzitter de voortzetting der beraadslagingen bepaald op aanstaanden Woensdag 7 dezer ten 12 ure.

— Gisteren namiddag ontstond er in een huis op de Keizersgracht bij de Weesperstraat, tegenover het Gebouw van Barmhartigheid, eene gasontploffing, zoo hevig, dat de vensterramen uit hunne kozijnen vlogen en in de gracht stortten. De uitslaande vlam was echter, ten gevolge van de binnengestroomde lucht, alleen die van het opeengehoopte gas in de ruimte tusschen twee boven elkander gelegen vertrekken. De slag dien de ontploffing te weeg bragt, was verschrikkelijk en werd op vrij grooten afstand gehoord. Hoewel het perceel eenige schade heeft geleden, heeft echter gelukkig niemand der in of buiten het gebouw zich bevindende personen eenig letsel bekomen. Men verneemt, dat het zoeken met een brandenden lucifer naar een lek in de gaspijp de oorzaak van het ongeval is geweest. (*Amst. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 1 November.

Lord Panmure, Minister van Oorlog, is tot Grootkruis der Bath-Orde benoemd.

— De oudste dochter onzer Koningin heeft onlangs gedurende haar verblijf te Balmoral zulk eene fraaije teekening vervaardigd, voorstellende een op het slagveld stervenden krijgsman, dat een kunsthandelaar daarvoor 800 £ heeft gegeven, welke de Prinses alstoen geheel ten behoeve van de gekwetsten in de Krim heeft afgestaan.

— De Bisschop van Londen verkeert in zeer bedenkelijken toestand. Hij is door eene beroerte getroffen, die op de werking zijner geestvermogens geringen invloed uitgeoefend, maar eenige zijner ledematen zwaar verlamd heeft.

— De veroordeelden Paul, Straham en Bates zullen in de gevangenis van Newgate blijven tot dat de regeling in hun faillissement zal zijn afgeloopen, waarna zij naar Gibraltar zullen worden overgevoerd.

— Jenny Lind heeft beloofd herwaarts te komen, om een concert te geven tot ondersteuning van het Miss Nightingale's fonds (het stichten van een hospitaal).

— Van de 108 schepen, waaruit de vereenigde Fransch-Britsche vloot in de Oostzee bestond, hebben bereids 68 de terugreis aanvaard, de overige zullen spoedig volgen.

— De Regering heeft 100,000 vuurwapenen en 10,000 sabels besteld, bij onderscheidene Fabriekanten te Londen, Birmingham, Luik en Boston.

— Het transportschip *Queen Victoria* zal houten huizen innemen voor het leger in de Krim. De *Sanspareil*, kortelings van de Middellandsche zee teruggekomen, heeft bevel ontvangen zich weer gereed te maken tot vertrek.

— Dingsdag ll. is de eerste afdeeling van het Duitsche vreemden-legioen naar de Krim vertrokken. Bij die gelegenheid heeft men ontdekt, dat er zich onder die soldaten eene vrouw bevond, die om haren echtgenoot te volgen, zich op de gewone wijze had laten aanwerven. De Kolonel gaf bevel haar naar land te brengen, maar hare bede om bij haren man te blijven was zoo dringend en vond zoo algemeene ondersteuning, dat hij het haar eindelijk toestond. Eenige bezoekers van het schip waren door den moed van die vrouw zoo getroffen, dat in een oogenblik 20 £ voor haar werd ingezameld.

— De Heer Wagner, die te New-York eene werving voor de Krim en wel voor Engelsche rekening opende, is te dier zake veroordeeld tot 1000 dollars boete en 3 jaar gevangenis. Hij komt echter tegen dit vonnis in verzet.

— Dr. Kane is op den 12den October te New-York, van zijne Noordpool-expeditie, ter opsporing van Sir J. Franklin en diens togtgenooten, behouden aangekomen. Hij vertrok in Mei 1853; geraakte in Mei 1855 met zijn schip in de Poolzee bevrozen; en verliet het den 24sten Mei, trok met de zijnen 800 Eng. mijlen te voet, over het ijs, en 1300 mijlen, in opene booten, op zee. Een Amerikaansch vaartuig, onder bevel van Kapt. Hartstein, hem uit New-York nagezonden, had het geluk hem te Lievely, op Disko-eiland, 250 mijlen ten zuiden van Gpernavik, aan te treffen, en hem en de zijnen op te nemen. Hij heeft slechts 3 zijner manschappen op deze gevaarlijke reis verloren. De reis van Dr. Kane zal voor de aardrijkskunde nog eenige bijzonderheden opleveren. Op de kusten van Groenland zijnde, heeft hij eene groote zee ontdekt in het midden geheel van ijs bevrijd, maar met een ijsrand omgeven. Hij kon er met zijn schip niet doorbreken.

— Volgens berigt uit New-York, zijn er tusschen de Vereenigde Staten en Japan moeijelijkheden gerezen. Japan was tot hiertoe hermetisch gesloten voor alle vreemdelingen, ten minste zoo zij zich niet in de kust-steden wilden doen opsluiten, hetgeen met eene gevangenis gelijk staat. Thans zijn drie Amerikanen, die zich aldaar, ingevolge het onlangs gesloten verdrag, vrijelijk dachten te vestigen, het land uitgezet. Gedane vertoogen hebben daartegen niets uitgerigt; men houdt zich aan eene regtskundige uitlegging van de woorden van het verdrag. Het zoude daarom niet onmogelijk zijn dat de Vereenigde Staten wederom eene scheepsmagt zullen moeten zenden om hare opvatting kracht bij te zetten.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 November.

De Keizer heeft zijn besluit om de tentoonstelling tot op 30 Nov. te verlengen, met leedwezen moeten intrekken. De Commissie heeft hem daarvan het onmogelijke voor oogen gehouden. Men is thans reeds druk bezig om ruimte te maken voor het sluitingsfeest en de uitdeeling der medailles op 15 Nov.

— Men verzekert dat kort voor het vertrek van den Hertog van Brabant, de Keizer, met hem alleen zijnde, aanbod zou hebben gedaan aan hem en zijnen broeder en zuster hun deel in de verbeurdverklaarde goederen van het huis Orleans weder te geven; doch de Vorst zou geantwoord hebben, dat hij zijne belangen van die der overige leden zijner familie niet scheiden en geene gedeeltelijke teruggave aanvaarden kon. De Keizer voegde er bij, dat al wilde hij ook, het hem niet meer mogelijk was het dekreet geheel in te trekken, daar reeds een groot gedeelte der goederen hunne bestemming hadden ontvangen.

— De Keizer moet zich onlangs in eene moeijelijke stelling bevonden hebben. Eene deputatie uit Kanada, naar Parijs gekomen ter gelegenheid der wereldtentoonstelling, had een gehoor bij den Keizer bekomen om Z. M. geluk te wenschen met de zege van het Fransche leger in de Krim. In dien geest begon dan ook inderdaad de redenaar der deputatie het woord te voeren, maar welhaast van toon veranderende, herinnerde hij, dat Kanada lang deel had uitgemaakt van Frankrijks overzeesche bezittingen, nog immer dien tijd betreurde en dat slechts een teeken des Keizers zou noodig zijn, opdat de bevolking het Britsche juk zou verbreken, dat haar immer zwaar op de schouders had gewogen. Hoewel deze redevoering welligt 's Keizers geheime gevoelens streelde, was zij echter te verontrustend voor Engeland, dan dat de Keizer er zich niet in zeer moeijelijken toestand door gebragt moest zien. Hij antwoordde dus met eene zeer onbeduidende dankbetuiging en liet onmiddellijk aan de dagbladen verbieden de redevoering mede te deelen.

— De finantiële krisis, zoowel hier als te Londen blijft nog zorg verwekken. Een industriëel blad heeft berekend dat de stortingen der twee eerste leeningen, de in aanleg zijnde spoorwegen, de aankoopen van graan in het buitenland, in minder dan een jaar een kapitaal van 1309 millioen zouden eischen, en dit cijfer wordt met de 1600 millioen jaarlijksche uitgave volgens de begrooting, drie milliarden, die in 1856 te dekken zijn.

— Thans is het cijfer bekend der ontvangsten van de maatschappij van het nijverheidspaleis, tot op den 25sten October. Zij bedragen 2,400,000 fr., zoodat het aan de maatschappij, de door haar te betalen kosten in aanmerking genomen, niet mogelijk was de rente van 4 pCt. aan de aandeelhouders te voldoen. De Staat, welke de betaling daarvan gewaarborgd had, heeft zich daarmede moeten belasten.

— De uitzigten op vredesonderhandelingen die opgemaakt werden uit de tegenwoordigheid van verscheidene Duitsche Staatslieden alhier, schijnen zich niet te verwezentlijken.

— Volgens de *Köln. Zeit.* heeft onze Regering de stelliger tijding ontvangen, dat de Russische Regering naar hare bezittingen in Noord-Amerika kaperbrieven heeft gezonden, die aan Amerikaansche vrijbuiters zullen worden uitgereikt.

— In de laatste dagen is een verbazend groote hoeveelheid buitenlandsch graan te Havre, Rouaan, Abbeville en Soissons aangebragt.

— Zondag ll. zijn 3, en den volgenden dag 5 schepen van Marseille in zee gegaan, met ongeveer 3000 man troepen, ruim 300 paarden en oorlogsmaterieel naar de Krim. Ook is een oorlogsschip uit de Zwarte zee aangekomen, hetwelk omstreeks 500 uitgediende militairen uit de Krim terugbragt.

— Op den 23sten dezer heeft Jenny Lind, te Lausanne, in Zwitserland, een concert gegeven ten behoeve van de door de aardbevingen ongelukkige bewoners van Opper-Wallis. Een zeer aanzienlijk gezelschap had zich van den geheelen oever des meers naar dit concert begeven, en de opbrengst beliep 4,000 fr.

SPANJE.

MADRID, 27 October.

De opbrengst der nationale goederen is op de begrooting voor eene som van 218 millioen realen uitgetrokken, zoodat 109 millioen zullen worden aangewend tot delging van schuld, bij welke gelegenheid de houders van pa-

sive schuld niet zullen worden vergeten. Althans dit is, volgens het algemeen zeggen, het bepaalde voornemen van den Minister van Financiën.

ITALIE.

Dezer dagen overleed te Rome de Markies Alessandro Ossoli, Deken der adellijke lijfwacht van den Paus, die hem eene bijzondere achting toedroeg. Op den vreeselijken 16den November 1848 was de Markies nagenoeg de eenige bij de genoemde lijfwacht, die geneigd was zijn leven voor den Paus te wagen, toen diens vijanden tegen het Quirinaal oprukten.

PRUISSEN.

BERLIJN, 31 October.

Het koopmansgild alhier heeft bij adres aan den Koning de verlaging der regten op de levensmiddelen verzocht. De adressanten vragen de algeheele opheffing der invoerregten op de granen, de vermindering der regten op oliën en oliezaden, boter, vee van alle soort, rijst; voorts op andere behoeften, zoo als ijzer en potasch, alsmede de opheffing der uitvoerregten op wol.

— De bank van Leipzig heeft het bedrag van het disconto, (wissels en assignatiën), van 5 tot $4\frac{1}{2}$ pCt. verminderd.

— De Generaal Canrobert is te Hamburg aangekomen. De Zweedsche Admiraal Virgin, met eene zending te Parijs belast geweest, vergezelt hem.

— Berigten uit Hamburg melden, dat van 13 tot 18 dezer eenige Engelsche schepen verkenningen hebben gedaan in de golf van Pernau; eenige vijandelijke vaartuigen waren verbrand en eene stoomboot had de batterijen van Gamle-Carleby beschoten; ook was een Engelsch eskader op 2 Julij in de golf van Avon verschenen en had [illegible] ander weggenomen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 29 October.

De beide Evangelische kerken alhier, hebben gisteren voor het eerst gedachtenis der hervorming gevierd, waarbij ook vele Katholieken tegenwoordig waren. Voorheen was dergelijke openbaarheid niet geoorloofd, ook bestonden er toen alleen bedehuizen die geen kerkelijk uiterlijk hadden. Thans zijn en worden er in dit rijk, bij het genot van godsdienstvrijheid vele kerken gebouwd.

Het nieuwe concordaat met Rome dat reeds op de staatsdrukkerij was, is terug genomen, het bevindt zich thans weder in het kabinet des Keizers, die besloten moet hebben nog eenige wijzigingen bij den Pauselijken Stoel te verkrijgen. In clericale kringen verwekt dit oponthoud veel bezorgdheid.

— Er is sprake om alhier in 1859 eene wereld-tentoonstelling te houden. De bouwmeester Louis Forster, reeds vroeger door groote werken beroemd, zoude met de oprigting van het gebouw belast worden.

— De cholera blijft hier aan het afnemen.

— In het afgeloopen jaar hebben ruim 1400 miliciens door ligchamelijke beleedigingen, zich zelven toegebragt, zich ongeschikt gemaakt voor de militaire dienst.

— De Hongaarsche Ritmeester der huzaren, Graaf [illegible] Sigrai, heeft de dienst verlaten om zendeling te worden. Tot dit doel zal hij alhier in de theologie studeren, gelijk hij ook zijn vermogen tot een godsdienstig einde zal gebruiken.

— In Ludwigshafen en Spiers worden bij voortduring groote hoeveelheden aardappelen ingescheept. De geringere kwaliteiten zijn voor de stijfselfabrieken in de Rijnprovinciën bestemd, terwijl de betere naar de Nederlanden worden vervoerd.

— Eerlang zal met den aanleg van den spoorweg van de badplaats Homburg naar Frankfort een begin worden gemaakt. De aanleg zal f 2,400,000 kosten. De spoorweg moet in het volgende jaar gereed zijn.

RUSLAND.

Uit het Keizerlijk besluit omtrent de nieuwe ligting van manschappen blijkt nog, dat die op 17 November een aanvang zal nemen om op 17 December te eindigen, en dat de grondbezitters, steden en gemeenten, die de rekruten moeten leveren, per hoofd nog 7 roebels 80 kopeken zilver voor de kleeding dier manschappen moeten bijdragen.

— Volgens berigt uit Odessa wordt er met alle krachten aan de versterkingen van Nikolajeff gewerkt. De Keizer zelf is dikwijls bij de schansverken tegenwoordig, om den ijver der soldaten aan te vuren. Dikwijls bezocht hij bij herhaling de militaire hospitalen, om de gekwetsten troost toe te spreken. Bij een dezer bezoeken vond de Keizer eenen Officier, die te Sebastopol door brandwonden vreeselijk geleden had, zoodat hij, om den Keizer dit gezigt te sparen, zijn gelaat met zijn zakdoek bedekte; maar deze, toen hij bij hem kwam, ligtte den zakdoek op en barstte, toen hij zijn voorkomen zag, in tranen los; de blinde Officier trok de hand des Keizers aan zijne lippen en sprak een zegenwensch uit. Alexander nam zijn eigen kruis van St. George van zijne borst en gaf het aan den Officier, waarop hij zich gereed verwijderde.

— Volgens een berigt uit Nikolajeff in de *Russ. Inv.*, bevindt zich de vijandelijke zeemagt voortdurend voor Otschakoff en aan de monding van den Bug, zich bezig houdende met peilingen te doen. Aldaar liggen thans 93 vaartuigen. De landingstroepen zijn geplaatst tusschen de voorstad en het fort van Kinbùrn.

— Het Russische leger in de Krim, is door het aankomen van talrijke versterkingen weder bemoedigd, en denkt aan niets minder dan aan het verlaten van de Krim. De Generaal Melnikoff was in de forten ten noorden van Sebastopol aangekomen, en zal aldaar onder zijne leiding groote versterkingswerken doen aanleggen. Den 18den hield Prins Gortschakoff over het te Simferopol staande infanterie- en ruiterij-corps eene groote wapenschouw, waarbij ook de kort te voren in de Krim aangekomene grenadiers der garde tegenwoordig waren.

— Vorst Gortschakoff meldt van den 31sten, dat de vijand uit Eupatoria eene verkenning heeft gedaan, doch dat bij aan gene zijde der rivier Saki gekomen, zijne stellingen bedreigd ziende, naar Eupatoria was teruggekeerd, waar hij den 29sten was weder gekomen.

TURKYE.

Men spreekt van nieuwe verwikkelingen tusschen Oostenrijk en de Porte. De Sultan heeft namelijk de terugroeping van den Generaal Coronini gevraagd. Niet alleen dat Oostenrijk dit geweigerd heeft, maar er zou ook plan bestaan om eene versterking van 25,000 man naar de Vorstendommen te zenden.

— Te Konstantinopel liep het gerucht dat Generaal Muravieff zijnen terugtogt over den Appatschai had begonnen.

— Volgens officiële opgave zouden na de laatste bestorming van Kars, 6,486 lijken der Russen door de Turken zijn begraven. Het verlies der bezetting bedroeg slechts 600 man.

— Te Damascus zijn bij de feestviering over den val van Sebastopol ernstige geschillen gerezen tusschen de Grieken en Katholieken. De aanleggers zijn gevangen genomen, maar door tusschenkomst van den Franschen Consul weder ontslagen.

— De Britsche Consul te Pera, nog eenige slaven in bezit hebbende, heeft bevel van zijne Regering ontvangen, die onmiddellijk in vrijheid te stellen.

— In Griekenland blijven de rooverijen aan de orde van den dag. Onder anderen hebben 50 bandieten het dorp Patra overvallen, en aldaar, na bijna alles geroofd te hebben, den Burgemeester met nog een inwoner vermoord. Ook vernemt men dat een bende soldaten van 75 man, die tot het corps ongeregelde troepen behooren, de grenzen zijn overgetrokken en verschillende woningen op Turksch grondgebied hebben geplunderd en verwoest.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 3den November de Heer P. Hoekema Kingma, van Makkum, in de Geneeskunde, na verdediging van zijne Acad. proeve, bevattende eenige vergelijkend Ontleedkundige Aanteekeningen over den *Otolicnus Peli.*

PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 31sten October de Heer G. van Hemmelder, in de Wis- en Natuurkunde, op eene Nederduitsche verhandeling over de primitive wortels der getallen en hunne toepassing op de decimale breuken. Dit is het eerste voorbeeld aan onze Akademie van eene Dissertatie en Promotie in de Hollandsche taal, welk voorbeeld wij hopen dat navolging zal vinden, even als zulks te Leyden en te Utrecht reeds gebruikelijk is bij de behandeling van onderwerpen, waartoe de Latijnsche taal moeijelijk is te bezigen.

Denzelfden dag de Heer G. J. Keizer, van Groningen, in de Regten, met *Theses.*

LEYDENS BEVOLKING IN 1574.

Onze ijverige Stads-Archivarius de Heer Jhr. W. J. C. Rammelman Elsevier heeft ons de volgende opgave medegedeeld, die bij het verschil dat er nog altijd bestaat omtrent het getal inwoners binnen Leyden, tijdens het beleg van den jare 1574, ons belangrijk genoeg voorkomt om in ons blad op te nemen:

»Bij Orlers, *Beschr. van Leyden*, wordt dat getal gesteld op 14 of 16000 (zie bl. 467 en 527); terwijl in het werk van den Heer van Vloten, *Leydens Belegering en Ontzet*, op bl. 117 (noot 3) dat laatste getal ook wordt aangehaald.

Doch onlangs heb ik op het stedelijk Archief een register ontdekt, waarin door de Bonmeesters, eene opgave gedaan is van het aantal zielen in elk der bonnen, met *naamsvermelding* van het hoofd des huisgezins.

Deze opgave of stelling is geschied den 7den Aug. 1574, waaruit blijkt, dat toen de bevolking van Leyden uit 12094 zielen bestond, verdeeld volgens de bonnen, waarin de stad toen verdeeld was, en welke verdeeling thans nog, ten opzigte van den brandweer bestaat.

Wanthuis	475	Rapenburg	[illegible]	St. [illegible]	[illegible]
Wolhuis	409	Nieuwland	[illegible]77	Marendorp, Rijnz.	549
Vleeschhuis	264	Hoogewoerd	1084	» Landsz.	1061
Gasth. Vierendeel	542	Burgsteeg	[illegible]	Oosenmarkd. Rijnz.	412
Over 't Hof	548	Kerk Vierendeel	490	» Landsz.	824
Sevenhuizen	643	Gansoord	724		

DRUKFEIL.

In de oproeping der Schuldeischers in het Faillissement van H. P. DOOVE, in ons vorig nommer, staat verkeerdelijk 2 *November*, lees 22 *November*.

ADVERTENTIEN.

Te GEORGETOWN (*Britsch Guiana*) overleed den 12den September 1855, Mevrouw CATHARINA SONG, Wed. van wijlen den Wel-Ed. Heer STEPHANUS CRAMER, den ouderdom van ruim 79 jaren bereikt hebbende, diep betreurd door Hare Kinderen en veelvuldige Betrekkingen.

Onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder DOROTHEA HENDRIKA DIJKHOFF, Wed. C. KERBERT, overleed heden na een langdurig en geduldig lijden in den ouderdom van ruim 58 jaren.

Uit aller Naam,
C. KERBERT F.

ZAANDAM, 1 November 1855.

Eenige en algemeene Kennisgeving.

Het Algemeen Kantoor van Administratie alhier, onder Directie van STADNITSKI & VAN HEUKELOM c. s., adverteert, dat de **COUPONS** van door hetzelve uitgegevene *CERTIFICATEN* van *Russische Fondsen*, verschenen 1/13 Julij 1855, van heden af zullen worden betaald ten Kantore van de **Ontvang- en Betaalkas**; als: van 6 pCt. in Assignatiën, groot Rs. 30.—, met *f* 15.26, *Vijftien Guldens Zes-en-Twintig Cents*; en van 6 pCt. in Zilver, groot Rs. 15.—, met *f* 26.71, *Zes-en-Twintig Guldens Een-en-Zeventig Cents.*

AMSTERDAM, 2 November 1855.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN, ONDER DIRECTIE VAN

BREEDÉ & VALOIS.

MAANDAG, 5 November 1855. (*N°. 2 van het Abonnement*). ***Marie***, of ***getrouwe Liefde***, Tooneelspel in 5 Bedrijven, naar het Hoogduitsch van E. DEVRIENT, (Men leze omtrent dit schoone stuk, de gunstige Verslagen in alle Rotterdamsche en Haagsche Couranten.) Daarna: ***Alle Goederen gemeen!*** vrolijke Vaudeville in 1 Bedrijf. (Beide stukken nooit alhier vertoond.)

Aanvang ten *zes* ure.

VOLKSVOORLEZING,

Maandag 5 November des avonds ten 8 ure,

IN HET GEBOUW VAN HET LEYDSCHE DEPARTEMENT.

Doorloopende Toegangkaartjes à 30 Cents zijn te bekomen bij den Heer J. H. EICHMAN, op het Geregt.

C. VOORTHUIS,

heeft de nieuwe Modellen van **Dames Winterhoeden** ontvangen.

SCHREUDER EN VAN BAAK alhier, hebben op nieuw ontvangen:

EENE EXTRA SCHOONE PARTIJ BESPEELDE KAARTEN,

in diverse soorten en prijzen, tevens zijn zij ruim voorzien van verschillende soorten Frankfurter

WHIST, OMBRE EN PIQUET KAARTEN,

van 3 Cents per Spel en hooger.

Dubbel gezuiverde Patent-Olie, 60 cts per Kan.

» » Raap-Olie, 58 » » »

Bougies, prima qualiteit 70 » » Pak.

Nieuwe Gierst ontvangen bij G. M. W. ZUUR, in de *Groote Theebus*, Nieuwen Rijn, Wijk VII. N°. 51.

BROODZETTING,

waarvoor goed en deugdzaam Brood kan worden verkocht, geregeld naar den prijs der granen, volgens Marktberigten van geaccrediteerde Graanhandelaars, in te gaan Maandag den 5den November 1855.

Blankbrood . . . . per Ned. ℔ 42 Cents.
Bruinbrood . . . . » » » 38 »
Ongebuild Tarwebrood . . . . . » » » 32 »
Roggebrood . . . . per Ned. ℔ en 5 Oncen 26 »

Aldus opgemaakt, door het Bestuur der Vereeniging van Broodbakkers hier ter Stede,

Uit naam van het Bestuur,

LEYDEN, 1 November 1855. D. H. REIVEILO, *Secretaris.*

De Ingezetenen worden opmerkzaam gemaakt op *gewigt* en *qualiteit* te letten.

Daar op heden de Collecte geopend is, zoo zullen bij J. C. MUG, Gedelegeerde der *Tweede Klasse* in de *Staats-loterij*, wonende op de Hooglandsche Kerkgracht, te bekomen zijn van de Handteekening van NATHANS EN VAN WITSEN, GEDEELTEN VAN KOOPLOTEN; bij wien ook Centraal Controle-Boek gehouden wordt.

De Trekking begint den 5den December aanstaande.

Op Donderdag den 8sten November 1855, zal, aan het VERKOOPHUIS op de Hoogl. Kerkgracht te *Leyden*, Publiek worden verkocht: eene **Apotheek**, zonder Geneesmiddelen, bestaande uit circa **250** Fleschen met Stoppen, Potten, enz., Opstand en Kruidenkast.

De Raad van Administratie van het Krankzinnigenhuis te Leyden, zal op Dingsdag den 6den November 1855, des namiddags ten *een* ure, aan de minst inschrijvenden **aanbesteden:**

De Levering van de navolgende Artikelen, benoodigd van den 1sten Januarij tot den 31sten December 1856, als: *Tarwe*, *Aardappelen*, *Rund- en Kalfsvleesch*, *Rundvet*, *Boter*, *Gort*, *Rijst*, *Gele en Groene Erwten*, *Groenten*, *Zuurkool*, *Zout*, *Peper*, *Azijn*, *Olie*, *Zoete- en Karnemelk*, *Wijn en Bier*, *Stroo*, *Steenkolen*, *Turf en Hout.*

Van den 29sten October tot op den dag der aanbesteding, zijn de monsters en voorwaarden ter inzage aan genoemd Gesticht, alsmede de voorwaarden ter lezing bij den Secretaris.

De billetten zullen in tegenwoordigheid der Inschrijvers worden geopend; terwijl de Aanbesteders zich de gunning voorbehouden.

De Raad van Administratie voornoemd,
VAN LIMBURG STIRUM, *President.*
v. PUTTKAMMER, *Secretaris.*

De **Verkoop** van het HUIS aan de Hooigracht, Wijk VII. N°. 832, ten overstaan van Notaris Mr. H. OBREEN, op Zaturdag 10 November 1855, zal **geen voortgang hebben.**

NIEUWE POPULAIR WETENSCHAPPELIJKE WERKEN,

Voor 80 Cts à *f* 1.20 per Deel in plaats van *f* 2.40 à *f* 3.60.

VEERTIG JAREN,

GESCHIEDENIS VAN DEN LAATSTEN TIJD,

Vrij bewerkt naar het Hoogd. van K. VON ROTTECK en anderen, door P. van OS, 1ste Dl. à *f* 1.—, zijnde Deel IX van VAN DRUTEN & BLEEKER's

GOEDKOOPE BIBLIOTHEEK ENZ.

Vroeger verscheen Deel I en II: *Geschiedenis der Christelijke Kerk*, door H. VAN BERKUM, met eene Voorr. van Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT, 2 Dln. *f* 1.80.

III en IV: *Geschiedenis der Schepping*, door H. BURMEISTER. Naar den vijfden druk uit het Hoogd. door A. WINKLER PRINS. Met eene Voorr. van Prof. BUYS BALLOT, 1ste en 2de Deel à *f* 2.80.

Scheikunde in het dagelijksch leven, door J. F. W. JOHNSTON, voor Nederland bewerkt door Dr. J. W. GUNNING, Lector aan de Hoogeschool te Utrecht, 1ste Dl. à *f* 1.—.

De meer uitvoerige Prospectus dezer belangrijke onderneming is in alle Boekwinkels voorhanden.

BEURTSCHEPEN,

IN

LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN,

Naar *Zwolle*,	Maandag	5 November	12 uur,	Schipper	J. KOSTER.
» *Alkmaar*,	Woensdag	7 »	10 »	»	L. KROON.
» *Sneek*,	»	7 »	11 »	»	K. WIERSMA.
» *Deventer*,	Donderdag	8 »	12 »	»	H. J. BOSCH.
» *Zutphen*,	»	8 »	12 »	»	J. DE HAAS.
» *Kampen*,	»	8 »	12 »	»	K. ROZENDAAL.
» *Hoorn*,	Vrijdag	9 »	10 »	»	J. RAJER.

Alle Goederen zullen, desverkiezende bij den Bestelder B. VAN DORSTEN in 't Veerhuis tot de eerst afvarende gelegenheid aangenomen worden, als voor geheel *Noordholland*, *Gelderland*, *Overijssel*, *Friesland*, *Groningen*, *Drenthe*, enz. De Vertrekuren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter konden sommige schepen wel eens later door.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 3 November. Van *f* 53 tot *f* 58.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 3 November.

Oude Witte Tarwe *f* 19.00 tot *f* 19.50. Nieuwe Tarwe *f* 18.50 tot *f* 19.00. Oude Rogge *f* 12.00 tot *f* 12.30. Nieuwe Rogge *f* 12.20 tot *f* 12.50. Gerst *f* 8.20 tot *f* 8.50. Haver *f* 5.50 tot *f* 5.80. Paardeboonen *f* 9.80 tot *f* 10.00.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 2 November.

		Laagste Koers.	Hoogste Koers.	Slotkoers.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$61\frac{15}{16}$	$61\frac{15}{16}$	$61\frac{15}{16}$
Dito Certificaten	3 »	$72\frac{13}{16}$	$72\frac{15}{16}$	$73\frac{1}{8}$
Dito dito	4 »	$91\frac{1}{4}$	$91\frac{7}{16}$	$91\frac{3}{16}$
Amortisatie Syndicaat	$3\frac{1}{2}$ »	$88\frac{1}{4}$	—	—
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$ »	123	—	—
O. I. Leening	4 »	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg . . .	$4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg . . .	$4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3 »	—	—	—
Dito dito	[illegible]	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5 »	101	$101\frac{1}{4}$	$101\frac{1}{4}$
Dito dito 1828 en 1829 . .	5 »	100	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 »	—	—	—
Dito 1840	4 »	—	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°. . .	4 »	—	—	—
Dito dito Nieuwe . . .	4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign. . .	6 »	—	—	—
Certificaten van dito . . .	6 »	72	—	—
POLEN, Aandeelen 1835 . . .	fl. 300 »	—	—	—
Dito Obligatiën	4 »	$67\frac{3}{4}$	—	—
SPANJE, Obligatiën . . .	à 1 pCt.	$18\frac{1}{2}$	19	—
Dito Obligatiën	3 »	$37\frac{1}{4}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m. . . .	3 »	$31\frac{9}{16}$	$31\frac{5}{8}$	$31\frac{5}{8}$
Bewijzen Coupons		$4\frac{1}{2}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. .	5 »	69	—	—
Dito	4 »	—	—	—
Dito Metall.	5 »	$62\frac{1}{2}$	$62\frac{5}{8}$	$62\frac{5}{8}$
Dito Nieuwe	5 »	$72\frac{1}{4}$	$72\frac{5}{16}$	$72\frac{1}{4}$
Dito 1847	4 »	$31\frac{1}{8}$	$31\frac{1}{16}$	$31\frac{1}{16}$
BELGIË, ...	$2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD . . .	$2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
BRAZILIË, 1824 200 . . .	5 »	$97\frac{1}{4}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	3 »	$39\frac{7}{16}$	$39\frac{1}{2}$	$39\frac{5}{8}$
Dito dito	4 »	—	—	—
PERU	$4\frac{1}{2}$ »	72	—	—
VENEZUELA, ...	$3\frac{1}{2}$ »	$25\frac{3}{16}$	—	—
MEXICO, ...	3 »	$18\frac{7}{16}$	$18\frac{1}{2}$	—
AMERIKA, Bankactiën		$1\frac{1}{2}$	—	—

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie $4\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 4.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.